

EEN INVAL VAN HOUTLUISJES.

Op blz. 283 van het vier-en-vijftigste deel (1871) van RUDOLFF VIRCHOW's *Archiv für pathologische Anatomie und Physiologie und für klinische Medicin*, wordt onder N°. 11 van de *Kleinere Mittheilungen* door den uitgever het volgende medegedeeld:

“De medische faculteit te Berlijn ontving voor eenigen tijd door bemiddeling van den geestelijke THIESEN te Parstein bij Oderberg in Neumark, een aantal kleine insekten, met verzoek om opheldering en hulp. Volgens bijgevoegd bericht was de onderwijzer en kosten BAHN te Bülkendorf na eene in de belendende herberg plaats gehad hebbende vertimmering, van de maand Augustus 1870 af, in zijne altijd zindelijk gehouden woning lastig gevallen door het in grooten getale verschijnen van een insect, dat zich door het geheele huis en over de zich daarin bevindende voorwerpen, ook kleedingstukken en bedden, verspreidde, en voor hem zelfs eene voortdurende lichamelijke plaag werd, onder welks invloed zijne gezondheid meer en meer verzwakte. Alle middelen die men ter verdelging of verdrijving van het bewuste insect had aangewend, waren vruchteloos gebleven.

“Uit de door Dr. GERSTÄCKER bewerkstelligde determinatie der overgezondene diertjes bleek, dat het een klein Orthopteron ¹ uit de familie

¹ Hoe de houtluizen, die vroeger algemeen tot de Neuroptera werden gebracht, door den schrijver tot de Orthoptera kunnen worden gerekend, mag wel eens verklaard worden.

Gewoonlijk wordt de orde der Neuroptera van LINNAEUS in twee hoofdgroepen gesplitst, als: *Neuroptera hemimetabola* (Peesvleugelige insekten met onvolkomen gedaantewisseling) en *Neuroptera holometabola* (Peesvleugelige insekten met volkomen gedaantewisseling). Sommige schrijvers echter, en vooral duitsehe, erkennen alleen de tweede groep als echte Neuroptera, en voegen de eerste, waartoe ook de Houtluizen behooren, als eene onderorde (*Pseudoneuroptera* ERICHS.) bij de Orthoptera. Bij enkele schrijvers maakt deze groep zelfs eene afzonderlijke orde uit.

der houtluizen (*Psocina*), en wel *Clothilla inquilina* v. HEIJD was. Dr. GERSTACKER merkt aan, dat tot dusver nergens melding is gemaakt van het in grooten getale in menschelijke woningen verschijnen van deze soort en van haren nadeeligen invloed, doch dat zij zeer na verwant is aan de bekende boeken- of papierluis (*Troctes pulsatorius* L.), waarmede zij de levenswijze in oude boeken, in met papier beplakte insektenkasten deelt.

“De geheele verschijning herinnert eenigermate de invallen van *Lep-tus autumnalis* ¹, waarover wij verscheidene berichten bezitten. Uit de mededeeling is helaas niet op te maken, van welken aard het lijden van den geplaagden man was; ook heb ik tot nu toe op mijne vragen daaromtrent geen nader bericht ontvangen. ² Toch verdient dit geval de opmerkzaamheid der geneesheeren.”

¹ Een jeugdige zespootige vorm van eene mijtsoort uit de familie der Trombididae, die door zijne parasitische levenswijze bij den mensch eene eigendommelijke huidziekte kan doen ontstaan.

² Naar mijne meening zal de last dien genoemde onderwijzer van de houtluisjes onder-vond, overeenkomen met dien welken wij des zomers in Gelderland en Utrecht door het kriebelen van de zoogenaamde knazen of kriebelmuggetjes (*Simulium marginatum* MEIG.) ondervinden. Voor bijzonderheden aangaande dit lastig insect verwijs ik naar een opstel van Dr. SNELLEN VAN VOLLENHOVEN, dat onder den titel van: *Iets over de Colum-batschermug* (*Simulium maculatum* MEIG.) in het Jaarboekje van het Kon. Zool. Gen. “Natura Artis Magistra” voor 1860 voorkomt.